

RECENSION

Ur *Kokvinnorna*

Kokvinnorna

Originaltitel Kokvinnorna
Regi Peter Gerdehag
Producent Lasse Rengfelt
Manus Peter Gerdehag, Malcolm Dixelius
Foto Peter Gerdehag
Musik Per-Henrik Mäenpää
Medverkande Britt Georgsson, Inger Gustafsson
Sverige 2011
Längd 1 tim 33 min
Censur barn tillåten
Distributör Folkets Bio AB

Peter Gerdehag och Tell Aulins guldbaggeväinnande *Hästmannen* lockade mer publik än *Göta Kanal 2* i Gerdehags hemstad Oskarshamn när det begav sig 2006. Det finns onekligen ett sug efter dokumentärer om det Sverige som en gång var, och de individer som konsekvent beslutat sig för att leva kvar i detsamma.

Efter småländska Stig-Anders och hans ardennerhästar har filmerna nu vänt kameran mot två snart åttaåriga systrar i sydhalländska Sibbalt. Storasystrer Britt som lever kvar på fädernesgården och framhärdar i det dagliga slitet trots att åren och otaliga kotacklingar gjort henne krum.

Lillasyster Inger som har familj och bor nästgårds och var dag, mer eller mindre motvilligt, ställer upp och hjälper till med handmjölkningen. Deras vitt skilda åsikter om det mesta i allmänhet och hur länge detta ska fortgå i synnerhet, gör att de ofta träter så att stråna

ryker. Men när Britts djur hotas att tas ifrån henne visar sig systerlojaliteten starkare än allt.

Vad är en livsstil? Bland myriader flugor och komockor finns det något nästan meditativt vackert över Britta när hon tryggt somnar vid kons juver med handen i mjölkspannen. Eller låter solen värma hennes ansikte sittandes i gräset lutad mot hagens staket.

Men lika ofta finns något oroande över en människa vars beslutsamhet hotar att bli farlig för både henne själv och omgivningen. I det moderna samhället där valfriheten sägs vara allt, hur väljer vi våra liv? Och vad gör livet värt att leva? Britt slutar aldrig att förundras över naturens skönhet. Och alla törnar till trots, anser hon ödmjukt att hon har levt det bästa av liv.

Gerdehag som även står bakom *Bondens tid på jorden* sällar sig till en gedigen tradition av uthålliga, antropologiska svenska dokumentärfilmare. Nu får deras gedigna material en extra dimension genom systrarnas egna gamla småfilmer som förenar nuet med historien.

Genom lyhördhet och respekt lyckas de även balansera det kärva, 'räliga' och hårda med en i det närmste poetisk drömsk ton. Fotot — som kan beskrivas som från nästan svartvit akvarell, morgondimma vått i vått, till klatschig olja i kraftfull kolorit — är superb. Från närgånget intimt i halsbrytande vinklar till utsökt fångande ögonblick av soljusets skiftningar eller sublimes motljusbilder där Britts siluett smälter samman med sin omgivning.

Hennes symbios med naturen och djuren är ingen pose. Det sades i *Hästmannen* och det kan sägas igen. Den moderna människan, en 'stabo', behöver en sån människa att spegla sig i.

Louise Lagerström